

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy hóra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadta-
nak el. Azonkívül az ország-
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindazon-
kétfelén 6 órákor.

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 246. szám.

Péntek, október 27.

A tisztviselő kérdés.

Budapesti, okt. 27.

(B—ő.) Az állami tisztviselők Buda-
pesten tartott értekezlete ujabban ismét
felszínre vetette a tisztviselőkérdést. A
helyzet tulajdonképpen úgy áll, hogy a
mindentörli kormányok elé járulnak a tiszt-
viselők az ő jogos kérésekkel, a kormányok
mindenkor igyekeznek valamit tenni, de
annyit nem tehetnek, hogy teljesen szanál-
hassák a megélhetés folytonos aránytalan
megdrágulásával a tisztviselők helyzetét,
mert az államnak minden oldalról erősen
igénybe vett teherviselési képessége nem
birja.

A tisztviselőknek azonban a segítség
kevés és igazuknak a támogatására harc-
vonalukba igyekeztek állítani a minden-
kori ellenzékét, amelyek az ellenzék sa-
nyaru kenyerén ígértek minden jót, ami-
kor pedig hatalomra kerültek ugyanazon
argumentumokkal igyekeztek esendesíteni
a tisztviselői mozgalmat, amelyek ellen
legerősebben ők küzdöttek. Így kerül bele
a tisztviselőkérdés abba a szerencsétlen
cirkulus vicíózusba, amelyből végre mégis
ki kell vezetni.

Itt csakugyan okosan, böles előrelátás-
sal kell tenni igen sokat, mert ez az ország
nem egységes nemzeti állam, itt több köte-
lessége van a tisztviselőnek az állami im-
perium képviselőjének, mint az egységes
nemzeti álladéku nyugateurópai államok-
ban. Az állameszme igen szép, német el-
méből kipattant magas filozófiai gondolat,
hogy ebből a gondolatból eselekedetek szár-
mazzanak, arra erős magyar állami és mu-
nicipiális tisztikarra van szükség. És mert
ez elemi szüksége a magyar állam további
fejlődésének, a tisztviselőkérdést nem le-
het veszedelem nélkül poriasztani a hata-
lomért versengő pártok között, mert ebbe
az így eldönthetetlen vitában az ország
vérzik el.

A magyar tisztviselői kar nem tá-
maszthatja fel a janicsárlázadások rémsé-
geit, syndikalizmus és passiv resintencia.
nem lehet harci jeiszava a magyar tiszt-
viselőnek, aki még akkor sem közönséges
beamter, ha adót szed, illetéket szab, vagy
postát indít, mert mindezen munkásságá-
ban az egységes magyar államot szolgálja
és küzd ellenségekkel, aminőkkel a német,
vagy a francia beamter soha harera
nem kel.

Az államnak mint munkaadónak, a
tisztviselőnek mint munkásnak meg kell ér-
teniük egymást ebben az országban. Az ál-
lam nem helyezkedhetik a „non possumus“
álláspontjára, a tisztviselőnek nem szabad
expobitáns követeléseket támasztani, mert
ennek éppen a magyar tisztviselőre lesz-

nek súlyos következményei. A közterheket
itt nem lehet súlyosítani azon a címen,
hogy a tisztviselőket látjuk el jobban, mert
a más nagyrétegek szenvedik meg.

A tisztviselőkérdést nálunk csak gaz-
dasági alapon lehet megoldani. A karnak,
mely igaz ügyben küzd, észre kell vennie,
hogy ha az ő szegényes jövedelmét a kar-
tellek a maga saját jótékony céljaira nem
tizedelik meg, akkor több jut mindenre. Ha
az állam kezére jár a tisztviselőnek abban,
hogy a gazdasági társulási intézmények-
ben részt vehet, az ilyen intézmények gaz-
dasági hasznát a maga javára fordíthatja,
akkor olesőbbá van téve a megélhetés és ez-
zel lényeges közeledés történik a tiszt-
viselőkérdés megoldásához.

Helyezkedjék a magyar állam tiszt-
viselői kara az ő jogos érdekküzdelmében
a tiszta gazdasági alapra. Követelje a kar-
tellek megszüntetését, a tulzott nyereszke-
desre törekvő közvetítő kereskedelem kor-
látok közé való szorítását, minden szövet-
kezeti reális alakulás támogatását, mint
közvetett segítséget a csak nagy harcok
árán bizonytalan eredményekkel sem ke-
esegetető egyszerű fizetésemelések helyett,
bizonyára meg lesz az eredmény: a megél-
hetés olesőbbá tétele, ami ugyanaz az ered-
mény, mintha nagy harcok árán kiküzd-
a több fizetést és a kiküzdött többletet men-
ten lefoglalják a korhadt gazdasági beren-
dezések, amelyek épp úgy mint a paraziták
csak beteg testeken élőskehetnek.

A magyar tisztviselő kétségkívül meg-
érdemli, hogy existenciájának a biztosít-
ására valami történjék. Magának ennek a
karnak kell megmutatni a módokat arra,
hogy rajta segítessék, nem pillanatnyilag
megszerzett fizetéstöbbletekkel, amelyek
más zsebét táplálják, hanem energikus gaz-
dasági berendezésekkel, amelyek biztosít-
ják a nyugodt megélhetést.

Az Interparlamentáris Unio és a háboru.

Az interparlamentáris Unio tanácsa Pá-
risban *Beernaert* miniszter elnöklésével
tartott ülésén elhatározta, hogy a követ-
kező jegyzőkönyvi kivonatot publikálja:

„Az Olaszországban uralkodó kolera-
járvány miatt az Interparlamentáris Unio
tanácsa kénytelen volt elnapolni az Inter-
parlamentáris Unio összejevetelét, amely
szeptember hó 8—10-ig lett volna megtar-
tandó Rómában. A Párisban október 4-
ére összehívott Conseil, melynek célja lett
volna határozatot hozni a legközelebbi ösz-
szejevetel dolgában, meglepetésének ad ki-
fejezést a legújabb események következ-
eseményekkel és azok előreláthatatlan kö-
vetkezményeivel szemben ilyformán min-
dennemü határozatot elnapolándónak tart.
Hüen a magas békeideákhoz, amelyek az
Unio programját teszik és melyeknek jobban,
egyedüli indító okai és melyeknek jobban,
mint valaha, bajnoka kiván lenni az Unio:
azt hiszi, hogy kötelessége mély sajnálatá-
nak kifejezést adni, hogy a béke és igazság

szellemében oly keveset gondoltak, melyek
a két hágai konferenciát áthatották és
hogy a hadüzenet olyan gyorsan bekövet-
kezett, hogy lehetetlenség és képtelenség
volt valamelyes meggyezés vagy interven-
ció az 1907. év október 18-iki konvenció 3.
és 4. paragrafusára értelmében. A tanács
sajnálattal fejezi ki, hogy azok a lépések,
amelyeket egyes hatalmak tettek volna,
felajánlván jó szolgálataikat, mindeztideig
eredménytelenek voltak. Reméli, hogy egy
nemzetközi akció, amely a hágai szignatá-
rius hatalmaknak egyöntetű eljárásán ala-
púlva, mielőbb a béke visszaállítására fog
vezetni. Ajánlja, hogy az Unio egyes cso-
portjai minden befolyásukat e célból ille-
telkes kormányuknál érvényesítsék.”

A nagyberekéki tisztviselők a drágaság ellen.

A tisztviselők gyűlése. — Fogyasztási szövet-
kezetet létesítenek.

— Saját tudósítónktól —

Nagyberek, okt. 27.

A nagyberekéki összes köztisztvisé-
lők *Jankó* Ágoston alispán elnöklése alatt
a régi törvényszék termében értekezletet
tartottak, hogy a mindinkább rohamosan és
indokolatlanul emelkedő drágaság ellen
való védekezést megbeszéljék.

Miután *Stross* Béla városi főjegyző
mint házigazda rövid buzdító beszédet
mondott, az elnöklésre fölkerült *Jankó*
Ágoston alispán szintén rövid, de mélyre-
ható tartalmú beszéde kíséretében az
ülést megnyitotta.

Ezután dr. *Hochstrasser* Miklós széles-
körű s mély tanulmányra szóló előadása
következett, ki a szövetkezeteket ismertette,
minek során kiemelte, hogy az előkészítő
bizottság már eleve egyhangulag megál-
lapított abban, hogy szövetkezés útján
igyekeznek a bajon segíteni, mert az egye-
dül megengedett eszköz, mely mindenki-
nek, de különösen a fix fizetéssel bíró tiszt-
viselőknél sorsuk jobbrafordulásán segít-
het. Ezen eszközzel már is igen sok szá-
mottevő eredményt mutathatnak föl úgy
anyagi, mint erkölcsi téren, mert ott ahol
az egyesek ereje széttagolva bizonyos cél
elérésére gyengének bizonyul az összetar-
tás parancsoló életszükségkép lép előtérbe.
Mert ma már alig van a művelt világnak
olyan része, amelyben a szövetkezeti eszme
ne hódítson s a fogyasztási szövetkezetek
ne terjedjenek. Manapság az előrehala-
dottságnak legnagyobb bizonyítéka az, ha
egy államnak fejlett szövetkezeti élete van.

Az egyesülés erkölcsi és anyagi elő-
nyeit bizonyítani ma már felesleges. Élő
példák vannak előttünk. Napról-napra lát-
juk a hasznos eredményeket, amelyek a
vállvetett együttműködés következményei,
mert a különböző célu szövetkezetek ezre-
ket takarítanak meg a körük sorakozók
részére, mivelhogy a szövetkezetek nem
nyereszkes céljából alakulnak, hanem
szolid alapokra fektetett nyilvános szám-
adásra kötelezett vállalatok, melyek szám-
adásait és könyveit felülvizsgálják a kir.
törvényszékek, mint kereskedelmi bírósá-
gok és a kir. pénzügyigazgatóságok.

A szövetkezetek minden más tényező-
nél többet tesznek a drágaság leküzdésére,
azonban nem elégséges, hogy ezt elismer-
jük, hanem a szövetkezeti eszmet terjesz-
nünk is kell magunk között, mert kinek van
legnagyobb szüksége a szövetkezeti eszmé-
vel foglalkozni, mint a tisztviselői karnak,
melynek megélhetési viszonyai a legrossz-
szabbak s a társadalmi állásukhoz képest
— melyről jelen viszonyok között beszélni
sem lehet — nem képes megélni.

A szövetkezetek a közgazdasági életbe
beleviszik az erkölcsi, a társadalmi életbe
a munkás és tevékeny életkedvet, a vállal-

kozási szellemet és nagy mértékben a megelégedés érzését. Adatgyűjtések bizonyítják, hogy a szövetkezetek megnyitása előtt mindenütt mennyivel drágábban árusítottak mások mint a szövetkezetek. Tudjuk nagyon jól, hogy néhány árucikknek az ára az utóbbi évtized alatt rendkívül nagy mértékben felszökött, sőt bátran mondhatjuk, legtöbb cikknek az ára nemhogy csökkent volna, hanem ellenkezőleg emelkedett, de meg fog győződni minden tisztviselő, hogy anyagi tekintetben mi csoda előnyvel jár a szövetkezés, mert mint testület a közvetlen jó és olcsó beszerzési forráshoz fordulhat. Ez az eszme fejlődött ki az előértekezleten is, hogy nem akarunk tényezővé válni a nagybecskereki piacon, hanem a főbb szükségleti cikkek beszerzésére szövetkezzünk. Ilyen főbb cikk a tüzelőanyag, melyhez, nagy tömegben waggonárként rendelve, a mainál olcsóbb árban juthatnánk hozzá. Eredeti beszerzési forrásokat kereshetnénk fel s nem kellene azt harmadkézből, kétszeri eladási haszonnal és rakározási költséggel terhelten beszerezni.

Testületként szerződhetnénk mézszárossal, hentesekkel a husneműk beszerzése céljából. Kiválóan fontos fogyasztási cikkek még a tejneműk. Nagybecskereken a tej szinte megfizethetetlen, ára napról napra emelkedik. Ezzel szemben vannak a városból nem is olyan nagyon távol vasutementi községek, hol a tej ára sokkal csekélyebb. Egyes ember természetesen a körülményt nem használhatja ki, de ha nagy forgalmat tudunk egy ily községbeli vállalkozó szellemű egyénnek biztosítani, nem hisszük, hogy ne tudnók ilyen helyről a tejet, vaját tojástart. beszerezni Nagybecskerekre házhoz szállítva.

Meglehetne találni továbbá ilyen vagy hasonló alapon a ruházati és egyéb cikkek olcsó beszerzési módzatait is. Hátra volna még a fűszer és gyarmatárú: a cukor, a liszt stb. beszerzése. Ez a felsorolt módzatok egyikének a segélyével sem szereshető be. Tömegrendeléseket előjegyzés útján e téren nem eszközölhetünk; helybeli nagykereskedővel abból az okból nem szerződhetünk, mert az ez irányban való puhatolódásunk alkalmával elutasító állásponttal találkozunk.

E téren nem marad más hátra, mint egy fogyasztási szövetkezet alakítása üzlet és áruraktárral.

Mindezeket figyelembe véve, többek komoly és szakzerű hozzájárása után bizonyos irányelvekben állapodott meg az értekezlet s megbízták az általuk választott szűkebb körű bizottságot, hogy ezen irányelvek szem előtt tartása mellett egy kész tervet készítse s azt az alakuló közgyűlés elé terjessze.

Amintegy 200 főre tehető a jelen voltak lelkes hangulata után ítélve biztosra vehető a szövetkezet megalakulása s kétségtelen az is, hogy ez a szövetkezeti mód a leghathatósabb eszköze lesz a mesterkélten túlfeszített önkényes árszabások megállapítására.

A hangulathoz itélve, már eddig 400 tagra számíthatnak a tisztviselők, amely pedig bőségesen elég arra, hogy ily szövetkezet évi 200000 korona forgalmat produkáljon.

A szervező bizottság a tisztviselő családok figyelmét már most felhívja arra, hogy a közel jövőben az alakuló közgyűlésre ugy a maguk mint családjuk érdekében minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert az egyesülésben és a tömörülésben van az erő. A mozgás, igyekezet és buzgalom az élet, a téltenség a halál. A közös érdek csak közös erővel, közös eszközökkel lehet megvalósítani. Minél több egyes erő tömörül, annál több közös erőt ad, mert mindenütt, ahol szövetkezetek létesülnek — végzi a fölhívás — a kitartás, az erős akarat s az eszme iránt való lelkesedés győzött. Fő elv legyen tehát a kitartás a végtelenségig s a siker biztosítva van.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Nov. 4. Hadzsics Lázár hangversenye.
Nov. 13. A közig. bizottság ülése.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 9 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1:45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva

HIREK.

Glattfelder püspök Nagybecskereken.

A csanádi püspök nagybecskereki időzésének programja.

Megírtuk már, hogy dr. Glattfelder Gyula a csanádi egyházmegye új püspöke november 3-án Nagybecskerekre érkezik, hogy megismerkedjék itteni híveivel s több egyházi funkciót végezhesen.

A nagybecskereki róm. kat. hitközség most megállapította a püspök érkezésének és itt időzésének programját, amely a következő:

Erkezés: Nagykikinda felől november 3-án, pénteken d. u. 5 óra 10 percek. Fogadtatás a polgármester és a hitközségi elnök által. Ünneplés bevonulás a plébánia templomba. A papság és róm. kat. hitközség tisztelgése a róm. kat. plébánián. Ugyanott vacsora.

November 4-én délelőtt: 8 óra mise a zárda-templomban, utána a zárda-iskolák látogatása, fél 10 óra a főgimnázium, 10 óra a kórház és a róm. kat. árvaház meglátogatása. 11 óra róm. kat. hitközség dísztermében.

Délután: 1 óra diszebed a plébánián. 3 óra kirándulás Elemérre. 4 óra a főgimnáziumi ifjuság gyóntatása. 6 óra Szt. Imre-ünnepély az Engel-féle konviktusban. 8 óra vacsora a piarista rendházban.

November 5-én, vasárnap délelőtt: 8 óra szentmise a plébánia-templomban. Congregációs tagválasztás. Szentbeszéd magyar és német nyelven. 10 óra az „Örökimádás egyesület” díszülése. 11 óra látogatások a hatóságok fejeinél.

Délután: Fél 2 óra diszebed a főispánnál. 3 óra Szt. Imre-ünnepély a róm. kat. legényegyletben. 4 óra 15 percek elutazás Módoson át Temesvárra.

Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Holobár Ilona felsőmuzslyai és Virág Erzsébet kiszombori állami övönöket eddigi minőségükben kölesönösen áthelyezte.

Tanítógyűlés. A Délmagyarországi Tanítóegylet módos-párdányi fiókköre folyó évi november hó 11-én d. e. 9 órakor Módoson a róm. kat. hitf. elemi iskolában tartja rendes őszi közgyűlését. Ideiglenes tárgysorozat: 1. Óvodai foglalkozás, bemutatja növendékeivel Giel Miklósné módosi községi övönő. 2. Mintatantás a népiszkolai rajzolás köréből, tartja Murer Mihály, a temesvári állami tanítóképző-intézet gyakorló iskolájának tanítója. — Tételek: I. Az első rajzóra az elemi népiszkolában. II. Kézügyesítő gyakorlatok. III. Tervezés. IV. Écségygyakorlatok. 3. Himnusz, éneklés a fiókkör énekara. 4. Elnöki megnyitó. 5. Jegyzőkönyvhitelítők és hírlaptudósítók választása. 6. pénztárvizsgálók kiküldése. 7. Új tagok felvétele. 8. A gyakorlati tanítások megvalósítása. 9. A tanító a kisgazda érdekeinek szolgálatában. Előadás, tartja Weisberger Ferenc jánosföldi róm. kat. hitf. tanító. 10. A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a népoktatásügy fellendítését s a népnevelők érdekeinek előmozdítását célzó terveiről értekezik Schmidt Antal istvánföldi áll. igazgató-tanító. 11. Tagsági díjak beszédese. (E célból a tárgyalások 10 percre felfüggesztetnek). 12. Saját számtantási módszerét ismerteti Schweininger József gyéri közs. tanító. 13. A D. T. E. temesvári konviktusa szervezeteinek tárgyalása. 14. Esetleges elnöki előterjesztések. 15. Jelentés a pénztár állapotról. 16. Indítványok. 17. Interpellációk. 18. Az 1912. évi tavaszi közgyűlés helyének megállapítása. 19. A közgyűlés berekesztése. A közgyűlés napján d. e. fél 9 órakor istentisztelet s utána választmányi ülés lesz. Az óvodai foglalkozás és Maurer Mihály gyakorló iskolai tanító mintatantása 9—10 óra közt lesz. A gyűlés napján este a helyi bizottság jótékonycélu estélyt, illetve táncvigalmat rendez, melyre a tanítók és tanügybarátok külön meghívókkal hívatnak meg.

— **A kolera.** A vármegyében a helyzet állandóan kedvező s csak itt-ott ritkán fordul elő újabb megbetegedés. Így ma Kistorákon fordult elő egy eset, ahol Balos Pál földműves 27 éves felesége betegedett meg kolerában. Másutt sehoh sem fordult elő újabb megbetegedés s Nagybecskereken sincs napok óta újabb eset.

— **Rejtélyes halál.** Megírtuk, hogy a tisztaármentesítő társulat felsőaradi szakasza mentén levő halászkunyhóban egy férfi holttestet találtak. A hatóság vizsgálatot indított s megállapította, hogy a holttest *Stanolov* Tosa 72 éves ember, aki már régóta betegkedik s természetes módon halt meg.

— **A nagyteremiai gyilkosság.** Mint Nagykikindáról jelentik Knab Ede máriaföldi (Nagyteremia) birtokos ismeretes ügyében a nagykikindai esküdtszék felmentő ítélete ellen a kir. ügyészség által bejelentett semmisségi panaszokat a koronaügyész a napokban visszavonta és így a felmentés jogerős.

— **A kolera Temes megyében.** Temesvárról jelentik: Temesszigeten néhány nap előtt több koleragyanus megbetegedés történt és Nikolics Illés és Radics Szvetozár ilyen gyanus tünetek között meg is haltak. Az elhaltak váladékát megvizsgálás céljából felküldötték az országos bakteriologiai intézetnek, amelynek vezetője sürgönyileg értesítette Temes megye alispánját, hogy a Temesszigeten előfordult két eset ázsiai kolera. Ennek folytán Ferenczy Sándor alispán Temesszigetre utazott, hogy a sziget elzárása iránt intézkedjék. Temesszigetről egyébként azt jelentik, hogy három nap óta újabb megbetegedés nem fordult elő.

— **Az „untauglich” legény.** Különösen érdekes okok miatt lett öngyilkos az aradmegyei Konop községben a falu leggazdagabb legénye. *Cselmagán* Péter. Jegybenjárt a környék legszebb leányával, *Muresán* Szavitával, a legénynek azonban október elsején be kellett rukkolni az aradi 33. gyalogezredhez. Néhány nappal ezelőtt a legényt elboosájtották a katonaságtól, mert alkalmatlannak találták. Örömmel eltelve ment falujába, de ott rettenetes csalódás érte. Menyasszonya tudni sem akart felőle, azt mondta, hogy „untauglich” legénynek nem lesz a felesége. Az elkeseredett *Cselmagán* felment tegnap este a szép Szavitáék padlására és ott felakasztotta magát. Levelében azt írta, hogy megmutatja, nemcsak az a legény, aki katona, hanem ő is az.

— **A temesvári zálogházi gyilkosság.** A temesvári zálogházi rablógyilkosság bestiális tettese felett a jövő hónapban mond ítéletet az esküdtszék. *Balázs* István ellen a kir. ügyészség rablógyilkosság bűntette miatt emelt vádat és a kir. törvényszék elnöke november hó huszadikára és huszonegyedikére tűzte ki az esküdtszéki főtárgyalást. A tárgyaláson Virág Béla dr. kir. törvényszéki elnök fog elnökölni. A tárgyalás elé Temesvárott városzerte nagy érdeklődéssel néznek.

— **Megvádolt férj.** A zentai tanyák közt nyolc év előtt hirtelen meghalt *Bogosavljev* Milán földbirtokos felesége. A csendőrség körülbelül két év előtt névtelen levelet kapott, amelyben azzal vádolják Bogosavljev Milánt, hogy ő ölte meg a feleségét. Letartóztatták azon az alapon, mert bizonyítást nyert, hogy már a felesége életében szeretőt tartott és nemsokára felesége halála után egybekelt azzal. Két évig volt a szabadkai törvényszék vizsgálati fogságában, most azonban a törvényszék vádtaácsa beszüntette ellene az eljárást és szabadon bocsátotta, mert bizonyítékot nem találtak ellene.

— **Magyar diadal.** A turini világkiállításon Borolingyár termékeit a háziszert kiválóságának elismerésül a *Grand Prix*-vel tüntették ki.

— **Nagyon gyakori** az utóbbi időben a paprikának hamisítása. Egészségre káros török és spanyol paprikát hoztak még Szegedre is, melynek világhírű paprikája egyik legnagyobb kiviteli cikke. Az országban ismert *Pálffy Testvérek* szegedi gyára, melynek kitünő minőségű édes rózsapaprikája mindenütt ismert. D. M. K. E. elnevezés alatt is forgalomba hozza ugyanezt a kitünő minőségű paprikát. A D. M. K. E. (Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) paprika igen csinos, izléeses kiállításban kis porcellán tartályokban kerül forgalomba, melyekből darabját egy korona előleges beküldése mellett bérmentve kiild a cég, mint mintát, az ebből eredő tiszta jövedelem egy része a D. M. K. E. javára lesz fordítva.

A vajhiány ma az egész világot uralja és alig van kilátás arra, hogy az ideai télen e bajon enyhithessünk, sőt ellenkezőleg, még rosszabb is lesz, mielőtt a tehén nem fognak többé legelhetni, mert sok vidéken ez évben alig volt szénatakarítás. De azért még sem kell a természet ellen zúgolódnunk, mert a forró égőv gyümölcsei által szívesen látott kárpótlást nyújt nekünk. Tegyen csak kísérletet alábbi vényvel és el lesz ragadtatva ezen vaj finom minőségűtől. Sárga, simulékony „Ceres“ ételzsir és fehér, szilárd „Ceres“ ételzsir („Ceres“-tablák) egyenlő arányban, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó és ehhez nyers tejfel, esetleg nyers tej (1/2 kg. „Ceres“-hez 1/8 liter) öntendő. Az egészet most összekavarjuk, mialatt a tálat vagy a lábast gyorsabb kihűlés céljából hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsir megfagy. — A tej víztartalma akkor kiválik és az ételzsir a legfinomabb teavaj izét és szagát veszi fel és épügy használható is, mint amaz. Egy kevés tojássárga és só hozzákeverése által a jóságát még jelentékenyen fokozhatjuk. Az ezen vény szerint készült teavaj a fennálló törvényes határozmányok értelmében csakis a saját háztartásban használható.

— **Ujvidéki Orient ásványvíz** Az ujvidéki jódos gyógyfürdő néhány hét óta „Ujvidéki orient ásványvíz“ elnevezéssel egy lithiumtartalmu, kristálytiszta, baktériummentes, üdítő, frissítő, asztali és borított hoz forgalomba, amely rövid idő alatt meghódította az egész országot. Ritkán tapasztalható az ásványvíz kereskedelemben oly forrongás, mint amilyent ez az új ásványvíz előidézett. Nemesak a palackok gyönyörű kiállításai, nemesak annak páraatlan olcsósága, de magának a víznek mindenki által elismert kitűnő és pompás savanykás íze, amelyet a legkiválóbb orvos-tanárok is mint gyógyvizet ajánlanak, érthetővé teszik azt az általános elismerő fogadtatást, amelyben ezt az új ásványvizet országszerte részesítették. Legjobban bizonyítja a víz kitűnő voltát az a két legelső díj, amelyet a római és párisi kiállításon elnyert s amelylyel a párisi „Grand Prix“ és a római „Gran Prémio“ birtokába jutott.

— **Gyermekek és felnőttek** szívesebben esznek olyan tésztát, amelyek a dr. Oetker-féle sütőporai által könnyebben emészthetők s amelyek jól elkészítve tejet, zsiradékot, lisztet tojást és cukrot tartalmaznak, vagyis az emberi szervezetre nézve szükséges tápanyagokat kellemes és ami nagyon fontos, könnyen emészthető formában. Ennek következtében különösen gyermekeknek előnyösebbek a hus és egyéb összetett ételeknél. Tehát jól megjegyzendő: Semmiféle tésztát, süteményt, tejeskenyert stb. a kiváló sütőpor nélkül, mert ez kellemessé és ízletessé teszi azokat.

Színház, irodalom.

Heti műsor:

Szombat: Charlie néni.
Vasárnap: Nebántsvirág.

Bob herceg. Huszka bájos muzsikájú operettje ment tegnap este. Elég jó előadás lett volna, mert *Szentgyörgyi* Lenke a legfeszesebb Bobok egyike, de a zene és énekbeli hiányosságok a legszebb melódiákat elrontották s így ez az egyes szereplők játékát is megzavarta.

Képes Hét. Huszonnégy ember fejére 500 korona jutalom van kitűzve. Nem a kínai forradalom hevében, nem Trypoliszban tüzték ki a summát árulók fejére, hanem huszonnégy kedves babafejért. A Képes Hét ez a minden ízében invenciózus pompás ujság 24 színész és színésznő gyermekkori arcképeit közli és azok között, akik kitalálják — melyik kép kit ábrázol 500 korona jutalmat sorsol ki. A Képes Hét legfrissebb száma szenzációs tartalmu. Hentvenegy aktuális illusztráció és az uralkodó nászán kívül *Biró Lajosnak*, a kiváló írónak novellája, *Szomaházy István* pompás regénye a *Baccarat*, a *Strand* táncosnőről szóló képes cikk, *Arzene Lupine* izgalmas kalandjai, az *éjjeli Budapest*ről írott képes cikk, *Lakatos László* elbeszélése, a villamos erőről szóló képes cikk, ezenkívül a sok olvasni való a Képes Het-et a közönség kedvenc szórakoztató lapjává tették. A lap egyes száma 20 fillérért mindenütt kapható és negyedévi előfizetési ára két korona hetven fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-utca 18.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt *Berzeviczy* Albert elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után az elnök több kérvényt és feliratot mutat be, részben az obstrukció ellen és részben a választójog érdekében. A kérvények és feliratok felett holnap névszerint szavaznak.

Hazai Samu honvédelmi miniszter több jelentést terjeszt be, amelyeket a Ház tudomásul vesz.

Ezután névszerinti szavazások voltak, amelyek közel egy óráig tartottak.

Most egy kis véderővita volt, amelyben ma *Kovácsy* Kálmán Kossuth-párti szerepelt, aki az ülés végéig beszélt a véderőjavaslat ellen.

Az ülés 2 órakor véget ért.

A parlamenti béketárgyalások.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A parlamenti békeakció ügyében ma is folytak a tárgyalások. A mai délelőtti folyamán *Kossuth* Ferenc, *Andrássy* Gyula gróf, *Désy* Zoltán, *Apponyi* Albert gróf, *Tisza* István gróf és *Berzeviczy* Albert házelnök tárgyaltak. Politikai körökben ma is azt mondják, hogy az ellentétek áthidalhatatlanok és nagyon kevés a kilátás a békés megegyezésre.

Andrássy nyilatkozata.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Andrássy* Gyula gróf ma délelőtt a képviselőház folyosóján a véderőreform és a választójog közötti junktimról beszélgetve, kijelentette, hogy a véderőreform és a választójog között nem lehet junktimot felállítani. A véderőreform nemzeti engedmények mellett szükséges; míg a választójog dolga ettől egészen külön áll.

Az igazságügyminiszter balesete.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Székelly* Ferenc igazságügyminisztert tegnap sajnálatos baleset érte. A miniszter ugyanis a pénzügyi bizottság ülésére igyekezett s egy villamos kocsihoz szállt. A leszállásnál a miniszter elesett, elesett s arcán és balkezején megsebezte magát. A miniszter sérülései azonban csak könnyű természetűek.

Közösminiszteri értekezlet.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, holnap *Aehrenthal* gróf közös külügyminiszter elnöklésével Bécsben a külügyminiszteriumban közös miniszteri értekezlet lesz. Erre az értekezletre magyar részről *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Beöthy* László kereskedelemügyi miniszter utaznak Bécsbe.

A hustárgyalás.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az argentiniai hus behozatala ügyében a két kormány megbízottai ma ismét folytatják a tárgyalásokat. Az osztrák szakelődök ma délben Budapestre érkeztek s itt délután 6 órakor a földművelésügyi miniszteriumban *Ottlik* Iván államtitkár elnöklésével a magyar szakelődökkel közös értekezletet tartanak.

A kereskedelmi miniszter mandátuma.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Miskolcraól jelentik onnan a napokban nagyobb küldöttség megy Budapestre és *Beöthy* László minisz-

ternek följánlja a *Görgey* László halálával megüresedett miskolczi második kerületi mandátumra a jelöltséget.

A hercegprimás jubileuma.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Vasary* Kolos biboros hercegprimás ma ünnepelte 20-ik évfordulóját annak, hogy Magyarország hercegprimásává kinevezték. A primás a jubileumot a legnagyobb esendben ünnepelte meg s tisztelgéseket sem fogadott.

Pozsony és a harmadik egyetem.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Pozsonyból jelentik onnan hétfőn nagy küldöttség megy Budapestre, amely tisztelni fog a miniszterelnöknel és a kultuszminiszternél a harmadik egyetemnek Pozsonyban való föllállítására érdekében.

Az edelényl rabiógyikosság.

Budapest, okt. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Miskolcraól sürgönyzik: A miskolczi esküdtbíróóság ma reggel 9 órakor folytatta *Regula* Ede bünügyének tárgyalását. A mai délelőtti tárgyalás újabb érdekes momentumot vitt a bünpörbe. Ma délelőtt ugyanis *Lengyel* Zoltán közel egy óra hosszat tanácskozott védettjével, *Regula* Edével s a tanácskozás után *Lengyel* Zoltán előadta, hogy *Regula* Ede *eddigi vallomásait visszavonja* s kijelenti, hogy *Zöldi* István és *Ruffkó* Mihály nem vettek részt a gyilkosságban, de *Kovács* Antal igen.

Az elnök előszólítja *Regula* Edét és fölszólítja, hogy tegyen vallomást.

Regula Ede kijelenti, hogy addig nem tud vallani, amíg meg nem vizsgálják *Kovács* Antalnak a ruháit, amelyek véresek.

Az elnök ezt fölöslegesnek tartja, mert a vizsgálati adatok *Kovács* Antal ártatlanságát bizonyítják.

Regula Ede sirva ismétli, hogy addig ő nem vall.

Lengyel Zoltán indítványt tesz a vizsgálat kiegészítése iránt. Nevezetesen azt indítványozza, hogy vizsgálják meg vegyileg *Kovács* Antal ruháit és baltáit s állapítsák meg, hogy a bünjelek között levő inggallér *Kovács* Antalé-e. Egyben kéri, hogy a vizsgálat kiegészítésének idejére a tárgyalást a törvényszék napolja el.

A bíróság tanácskozásra vonul vissza, amely időre az elnök felfüggeszti a tárgyalást. *Lengyel* Zoltán indítványa fölött a bíróság délután fél négy órakor hirdeti ki a határozatot.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

A Máv. nagybecskereki vonatkísérő személyzetének boldogult *Péter Mihály* elhunytá alkalmával tanusított részvéteért, valamint a szép koszorúért hálás köszönetet mond

Nagybecskerek, 1911. október hó

A gyászoló család.

Kérje kereskedőjétől a 30.000 koronás „Ceres” díj-pályázatot [feltételeit.

„Ceres” ételzsir nagy kincs, tagadója ennek nincs! Ellenség vagy jó barát egynek vallja itt magát.

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres” ételzsir („Ceres”-kockák) és fehér („Ceres”-táblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (3/4 kg „Ceres”-hez 1/2 liter tejfel); minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat avagy a lábost gyorsabb kihülés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsir meglágy. A tej viztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres” zsir a legfinomabb teavaj izét és zamatját veszi fel és ugyanúgy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli e keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

8647/1911. tkvi szám.

1039—3.2

Hirdetmény.

Torontáludvar község tkvi betétjei az 1886 : XXIX., az 1889 : XXXVIII., az 1891. t.-c. 5. és az 1897. évi 47.532. sz. igazságügyi miniszteri utasítás értelmében elkészülvén, a nyilvánosságának átadatván, ez avval a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ainak és az 1891 : XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889 : XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891 : XVI. t.-c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, evégből törleszi keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitelnek az 1886 : XXIX. t.-c. 22. §-a, illetve az 1889 : XXXVIII. t.-c. 15. §-a és az 1897. évi 47.532. sz. igazságügyi miniszteri utasítás 71. §. 4. pontja s a 83. §-a alapján való mellőzését megámadni kívánják, evégből keresetüket *hat hónap alatt* vagyis *1912. évi április hó 1. napjáig* bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886 : XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtoklás tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat *hat hónap alatt* vagyis *1912. évi április hó 1. napjáig* bezárólag a tkvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk nem fog figyelembe vétetni;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat, az 1886 : XXIX. t.-c. 12. §-a alapján történt felvétel esetén jogukat általában bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is akik a tulajdonjog arányának az 1889 : XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket e telekkönyvi hatósághoz *hat hónap alatt*, vagyis *1912. évi április hó 1-5-ös napjáig* bezárólag nyújtásuk be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetiket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Vége ezennel közhírré tétetik, hogy Torontáludvar község eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyeztetett és hogy tkvi ügyeinek ellátása és telekkönyveinek vezetése 1911. évi szeptember 28-ik napjától kezdve az 1855. évi december 15-éről kelt telekkönyvi rendelet és az erre vonatkozólag hozott későbbi törvények és rendeletek értelmében történik.

Kelt Perlaszon, 1911. évi szeptember 28-ik napján.

Dr. Szabó s. k., kir. járásbíró.

Felsőttelebe község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Keresünk egy *adóügyi segéd munkást* három havi időtartamra — Havi fizetés 100 korona.

Az állás azonnal elfoglalandó.
Ajánlatok hozzám intézendők.

D. Bodó Mátyás,
h. jegyző.

1049—2.2

1052—3.1

Árverési hirdetmény.

Melencze község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező *nagyvendéglő berendezéssel*, valamint a *vásári és piaci helypénz beszedési joga* 1912. évi január hó 1-től számítva három egymásután következő évre *1912. évi november hó 16-ik napjának d. e. 9 órájkor* Melencze község házában nyilvános árverés útján bérbeadni fog.

Közelebbi feltételek bármikor a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők. Melenczén, 1911. évi október hó 24-én.

A községi előljáróság.

Bánlakai járás főszolgabírájától.

4936—1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmege bánlakai járásához tartozó *Istvámölgy* községben a rendszeresített *írnoki* állás megüresedvén, arra pályázatot hirdetek. Évi javadalom 800 korona fizetés és némi mellékjövedelem.

Felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy eddigi működésükről szóló és képesítésüket igazoló okmányaikat hozzám legkésőbb *f. évi november hó 15-ig* adják be.

A választás napját és idejét később fogom kitűzni.

Bánlak, 1911. évi október hó 24-én.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Kistárnok község előljáróságától.

1694—1911. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmege törvényhatósági bizottságának 2161/28323. kgy. 1911. számú határozatával jóváhagyott 29. kgy. 911. számú községi képviselőtestületi határozat alapján 23089 korona 34 fillér költség erejéig *községi ovoda* építtetik.

Ezen munkálat biztosítása céljából *f. évi november hó 8-án d. e. 9 órára* Kistárnok község házában tartandó ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az építési munkák azonnal megkezdendők és 1912. évi június hó 1-ig befejezendők, azon kikötéssel, hogy az épület lehetőleg még folyó évben tető alá hozassék.

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható 5%-nyí bántó pénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9 órájáig a község előljáróságához annyival is inkább igyekezzenek beadni, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A műszaki művelet és részletes feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Kistárnok, 1911. október hó 24-én.

Kécsi, jegyző.

Zsurka Todor, bíró h.

1951—1911. szám.

1058—1.1

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott előljáróság közhírré teszi, hogy *Karlova* község IV. negyedében levő ovoda helyiség átalakítási munkálatokra az árlejtést *f. évi november hó 2-án d. e. 8 órakor* fogja megtartani.

Asztalos munka kikiáltási ára 1026 kor. Ács, kőműves munka 2914 korona.

Bántó pénzként a kikiáltási ár 10%-át kötelesek árlejtők letenni.

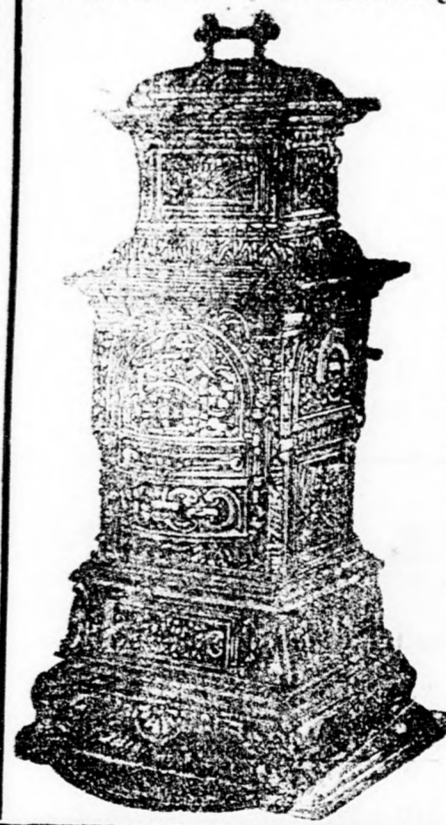
További feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Karlova, 1911. október hó 26-án.

Bossán Béla, jegyző.

Riessner-kályhák,

avilág legiobb és használatban legtakarékosabb folytonéglő

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer. Egyszerű betűzéssel egész télen ég, mialatt a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakarítatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal

vaskereskedésében az arany kaszához Hunyady-utca 606/37.

960—30.26

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

literje 36 krajcár

Kapható: Zápolya-utca 1. szám alatt a ház mesternél.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala

**Félaru vasutijegy váltására jogosító arc-
képes évi igazolványok kiállítása és a
már használatban lévőknek érvényesítése
az 1912. évre.** 6-x.8

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félarujegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1912. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 73-75 sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes igazolványuk még nem volt a 1912. évre azonban ily igazolványt szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyanezen a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 2 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken (tehát nem okmánybélyegeken) rovandó le.

A postabélyegeket a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók

Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik.

A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1911.

*A magyar Királyi államvasutak
igazgatósága.*

Semmiféle tésztát,

tejeskenyeret és süteményt ne készítsünk dr. Oetker-féle sütőpor nélkül, amely azoknak tetszetős külsőt kölcsönöz, könnyen emészthetővé, azokat nagyobb és lazábbá teszi. Ha a tészták Oetker-féle sütőporral készülnek, úgy gyermekek számára határozottan ajánlatosabbak a husnál és összetett ételeknél, mert tejet, lisztet, zsírt, tojást és cukrot tartalmaznak s az emberi szervezetre nézve szükséges tápanyagokat izletesebbé és könnyen emészthetővé teszi. Készítsen tehát gyermekei számára sok tésztát

**dr. Oetker-féle sütőporral
á 12 fillér,**

mely millió esetekben kiválóan bizonyult receptekkel együtt mindenütt kapható.

998(1)-4.1

**1000—1500
kat. holdas**

csakis prima, kellő gazdasági épületekkel
és urilakkal bíró

**földbirtokot keresek
megvételre**

Torontálmegyében
kézpénz ellenében.

Ajánlatok teljes leírással és árközléssel
K. B. Arad, postafiók 81. küldendők.
1053-1.1

Ujvidéki Orient ásványviz

a párisi kiállításon a „Grand Prix“-vel, aranyéremmel és díszoklevéllel,
a római kiállításon a „Gran Premio“-val, aranyéremmel és díszoklevéllel
kitüntetve; kristálytiszta, bakteriummentes, lithiumdus, legegészségesebb,
legkellemesebb, üdítő-, gyógy- és borítal, meghódította az egész országot.

Kapható Nagybecskerekén mindenütt. Vezérképviselőt:
Torontálmegyei Agrárbank.

Kérjünk és igyunk Orient ásványvizet!

1010-20.12

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

PILLANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSKERÉK.

Telefon 201.

Telefon 201.

Mindszentekig a legszebb

Sirkoszoru kiállítás

Benó Testvérek Nagybecskerek

üzletében látható.

gyászfátyol gyászszsebkenő, bőrkesztyű, téli ing, téli nadrág, téli harisnyák,
külön cipő-osztály. kötött kabátok.

Torontáli cipők. Sárcipők.

